

SLOVENE / SLOVENE / ESLOVENO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

RAZDELEK A

Napišite komentar k enemu izmed naslednjih dveh besedil:

1 (a)

Pomenek o Marcelu Proustu

Ne vem, zakaj na klopco je prisela.
Imela je sanjave, tople oči,
lase kot klasje v soncu, sočna usta
in v mrežici roman Marcela Prousta.

5

Ne vem, zakaj kramljati sva začela.
Izrekla sva nešteto besedí,
kako je naša proza suha, pusta
in malokdo pozna Marcela Prousta.

10

Bil je že mrak, nikogar naokrog,
le jaz ob njej in ona, ki slonela
je na blazini mojih željnih rok.

In ko sva srkala poljube z ust,
sva od ljubezni v slasti onemela
in pozabila, kdo je Marcel Proust.

Rado Bordon: *Podobe mojega sveta* (1993)

Kako lirski subjekt vidi žensko osebo? Primerjajte zadnja dva verza prve kitice.

O čem se pogovarjata osebi pesmi? Kaj je pesem po obliki?

Kako bi opredelili temo pesmi?

Ali opazite v pesmi ironijo?

1 (b)

Lahko noč in dobro jutro

1 Počasi sem tonil, ves zadovoljen, da sem eliminiral še en dan. Še preden
sem piknil dno pozabe, se je pojavila kačica. Prilezla je iz globin mojega
telesa. Vedel sem, vedel sem, da je nekaj notri in me brez pavze požira.
5 Jekleno prožna serpentina je ravnodušno zdrsnila na tla, lepa, to že
moram priznati. Zgrabil me je bes, žrta me je prasica, kot da me ni, kot da
moje telo ni moje. V hitri sekvenci sem videl preko sto načinov, kako jo
10 pokončam, ji vzamem tatinsko življenje. Konec je bil vedno obupno isti:
kačica je maščevalno bijunila plejado razjarjenih otročajev. Če me je
zadela ali ne, je bilo vseeno, kajti mladiči so me slejkoprej izsledili, ujeli in
15 en masse prodri vame. S tem sem zakinkal. Proti jutru je v hišo pritekla
tuja mačka. Že sem jo hotel nagnati, ko sem skozi vsa okna in vrata
zagledal bliskovito se bližajoče podivjane zveri – pol volkulje, pol pse.
Dohitele so me sredi stopnišča. Nekaj sem se branil, a ni nič zaleglo. Klical
sem Hermana, z akutno nujo v kravavečem glasu. Pritekel je s priročnim
metalcem plamenov, ki se uporablja za mehko lotanje vodovodnih cevi.
Preko tisoč stopinj je bruhal pošastim v žrela, a je bil tudi ogenj
prepočasen. Ni dolgo trajalo, da sva bila do brezobličnosti razcefrana. Nič
ni bolelo. Zdaj naj se volkovi bodejo z grozotnimi kačami.

Ampak zakaj je tako nasilje v zraku, tega pa ne razumem.

Andrej Morovič: *Padalci* (1991)

Označite čustveno stanje pripovedovalca. Se spreminja ali ostaja isto?

Kako razumete podobe "kačice" in "zveri"?

Označite slog besedila, bodite posebej pozorni na jezik.

Ali je besedilo realistično? Kako deluje branje takih besedil na Vas?

RAZDELEK B

Napišite esej na eno izmed naslednjih tem. Odgovor na vprašanje iz tega razdelka utemeljite na vsaj dveh besedilih iz skupine besedil tretjega dela programa, ki ste jih predelali. Navezovanje na ostala besedila je dovoljeno, vendar ne sme tvoriti osrednjega dela odgovora.

Pesništvo

2. ALI

(a) Označite glavne teme obravnavanih pesmi. Ali bi kako temo lahko označili kot "univerzalno"?

ALI

(b) Kakšno je v obravnavanih besedilih razmerje med čustvenimi in razumskimi sestavinami in katere so za Vas pomembnejše?

Kratka priovedna proza

3. ALI

(a) "*Srečen boš, ko boš umrl.*"

Kako glavne osebe doživljajo oz. opredeljujejo pojmom "sreča"?

ALI

(b) S katerimi slogovnimi in vsebinskimi prvinami obravnavalnih del bi lahko povezali pojma realizem in poetičnost?

Sodobni roman

4. ALI

(a) *Med ledom in plamenečim vrtincem.*

Ali najdete v delih, ki ste jih prebrali, opise junakovih notranjih bojev in prikaze usodnih odločitev? Kakšna je, po Vašem mnenju, funkcija teh sestavin?

ALI

(b) Katere prvine romanov so magične oz. fantastične in kakšna je njihova vloga v zgodbi?

Družbeni problemi

5. ALI

(a) Kateri liki obravnavanih del so tragični in kakšna je njihova simbolika?

ALI

(b) Primerjajte osrednje konflikte obravnavih del in označite njihovo aktualnost v sodobni družbi.

Dramatika 20. stoletja

6. ALI

(a) *"Do te višine seže človek, ne večji ni, ne manjši, kakor smo vsi drugi!"*

Primerjajte obravnavane drame glede na oblastnikov pogled na lastno vlogo. Ali se oblastnikove namere uresničijo?

ALI

(b) Opredelite glavne slogovne prvine obravnavanih dram. Katere so se Vam zdele posebej učinkovite?

Esej

7. ALI

(a) Primerjajte obravnavane eseje na podlagi ključnih pojmov za razlaganje umetnosti, npr. *lepota, resnica, razum, vrednost literature*.

ALI

(b) Ali se strinjate z mislio, izraženo v nekaterih esejih, da je umetnost predvsem odraz časa in narodovega duha?